

Агротехнически дейности в овощната градина през юни

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 06.06.2025 *Брой:* 6/2025

През повечето дни от юни агрометеорологичните условия ще се определят от температури над климатичните норми и валежи около и под нормата за месеца. Средната месечна температура за по-голямата част от страната ще бъде между 25 и 26 °С, като традиционно малко по-високи ще са градусите по долината на р. Струма - около 27 °С и района на Русе и Видин – 26-27 °С. Най-ниските температури през месеца ще бъдат между 12 °С и 15 °С, а най-високите - между 32 °С и 35 °С, като в отделни райони са възможни и стойности до 37 °С.

Откъм валежи тази година месецът се очаква да е подобен на май. Нормалните валежни количества в низините са от 40 до 90 л/кв.м., в Предбалкана и по планините - от 95 до 100 л. Към края на месеца често

се наблюдава и засушаване, но тази година сухият период ще е в първото десетдневие на месеца.

В началото на юни се прогнозира съществено повишение на температурите и ускоряване темповете на развитие при земеделските култури. Очакваните валежи през втората половина от първото десетдневие ще поддържат добро нивото на влагозапасите в 50 см и 100 см почвен слой. Падналите значителни валежи в края на май подобриха почвените влагозапаси и в по-голямата част от полските райони те достигнаха нива до и над 85% от ППВ.

Над страната ще преобладава слънчево време, но до обяд, следобедите - с валежи и гръмотевици и то на изолирани места, предимно над планините. На много места в Западна България и планинските райони в следобедните часове са възможни краткотрайни валежи, придружени от гръмотевична дейност. По-малка е вероятността от валежи над източните райони и в равнините. Температурите в страната ще са между 28-32 °С. Ще се пренася относително по-топла въздушна маса и към средата на първото десетдневие температурите ще надминат 32 °С. Чувствително повишение на температурите очакваме към 5-9 юни. Тогава атмосферата ще е нестабилна и валежи, макар на изолирани райони, се очакват. Очакваните температури ще са между 32-35 °С. Високите температури са предпоставки и за екстремни явления, особено над Западна и Северозападна България, като явленията ще са съпроводени вероятно от едра градушка. Ново понижение на температурите, макар и слабо, ще има към края на първото десетдневие.

Прогнозират се наднормени топлинни условия и през второто десетдневие на юни. Второто десетдневие ще започне с повече слънчеви часове. Времето като цяло ще е предимно слънчево и горещо. Условия за по-значителни валежи ще има около 13 и 17 юни. Дните ще започват с повече слънчеви часове. В следобедните часове, главно в планините, ще се развива купеста облачност и на повече места ще превали и прегърми. По-малка е вероятността от валежи в Дунавската равнина и Източна България. Дневните температури ще са между 32-36 °С, а над Източна България малко по-ниски – до 25-30 °С. Към средата на второто десетдневие на юни атмосферата ще се дестабилизира и валежите ще са на повече места.

През третото десетдневие на юни развитието на земеделските култури ще се осъществява при температури близки до климатичните норми. През първите дни от третото десетдневие времето ще е нестабилно, но ще се задържи топло за периода. На много места ще се развива купесто-дъждовна облачност и следобед ще падат краткотрайни валежи с гръмотевици. През последните дни от месеца се очаква стабилизиране на въздушната маса и повишение на температурите. До края на периода валежите

ще намаляват, а температурите ще се повишават. Очаква се и период на засушаване, като на по-малко места ще се наблюдават валежи. Дневните стойности ще са между 32-37 °С.

В овощните разсадници

Семенилищата се подхранват с 6-8 амониева селитра или същото количество друг азотен тор на декар и се окопават. При необходимост се напоява.

Маточните насаждения се подхранват с 10-15 кг амониева селитра или същото количество друг азотен тор на декар и се загърлят. При необходимост преди загърляне се напояват.

В питомниците се провежда филизине, за да се улесни нормалното нарастване на присадниците. Подложките и питомниците се подготвят за окулиране.

В овощните насаждения

Следи се да не се впият превръзките върху клоните на преприсадените овощни дървета и диви форми, като при нужда своевременно се разхлабват. Своевременно трябва да се отстраняват летораслите конкуренти, израснали от майчиното растение. На новозасадените дръвчета се извършва редовно окопаване. При необходимост се полива.

След втората десетдневка младите овощни насаждения се подхранват с 15-20 кг амониева селитра на декар или същото количество друг азотен тор и се извършва плитка почвообработка.

При формиране на палмета се извършва наклоняване на скелетните клони, когато достигнат обща дължина за първи етаж 2 – 2,5 м, за втори – 1,5-2 м за трети – 1 м. При слаборастящите дървета те се поставят под ъгъл 45-50⁰, а при силно растящите – под 45-45⁰ спрямо хоризонталата. Когато в един етаж има скелетни клони с различна дължина, наклонява се само силният, а слабият се оставя да расте и се наклонява допълнително.

Продължава механичното прореждане на плодовете при праскова.

На площи с осигурено напояване се извършва сеитба на култури за зелено торене.

Започва масовата беритба на череша и вишна

В ягодовите насаждения

Засажда се последният ягодов разсад, съхранен в хладилник. Продължават грижите по плевенето на младите и новозасадени насаждения. При необходимост се напоява.

Продължава беритбата. Не се бере в горещите часове на деня и при възникнала роса. За прясна консумация се берат заедно с плодовата чашка.

В по-топлите месторастения след прибиране на последните плодове сламата се събира веднага и се изнася. Насажденията се подхранват с 8-10 кг амониева селитра или същото количество друг азотен тор на декар и се извършва първа обработка след беритба. При необходимо напояване, то се извършва преди подхранване.

В малиновите насаждения

Извършват се редовни почвообработки и при необходимост се полива. В плододаващите насаждения продължава почистването на редовете от много слаби и излишни издънки. Телената конструкция се поддържа здрава.

В някои райони към средата на юни започва беритбата на плодовете от ранните сортове.

При започване на зреене пчелните семейства се преместват на други насаждения, но на разстояние не по-малко от 5 км.

В касисовите насаждения

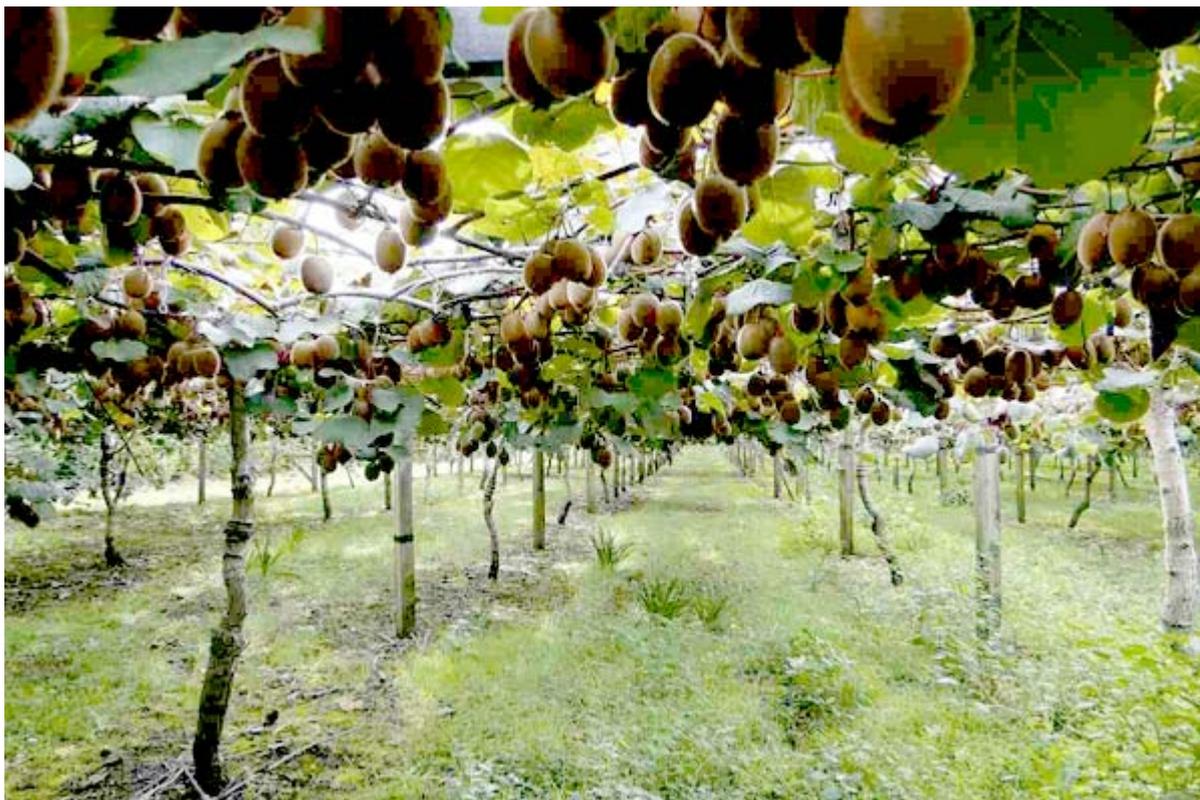
Почвата във вкоренилицата се обработва 2-3 пъти в зависимост от напояването, валежите и наличието на плевели. Извършват се редовни обработки, както на младите, така и на плододаващите насаждения. Към средата на месеца в някои по-топли месторастения започва беритбата на плодовете.

В насажденията с други култури

Продължава присаждането на лимоновите подложки на будна пъпка.

Грижите за вкореняване на открито резници от нар, смокиня и облепиха продължават, като питомникът се окопава и полива редовно. Извършват се необходимите обработки срещу плевели.

Към края на месеца се окулират на будна пъпка необлагородените от миналата година подложки с пъпки от райска ябълка.

Продължава привързването на лианите на актинидията към спомагателни колчета. Извършва се подхранване с последната 1/3 от годишната азотна норма, определена за актинидията. Почистват се страничните леторасли на основното стъбло на актинидията, за да се стимулира развитието му и цялостното оформяне. Формира се като буквата Т.